

KEN JIJ JE PLAATS?

Voer jij het hoogste woord bij een brainstorm? Grote kans dat je thuis de oudste was. Kun je met uiteenlopende mensen overweg? Dan was je vast de middelste. Ontdek de invloed van jouw plaats in het gezin op je karakter.

De Weense psycholoog Alfred Adler kwam begin vorige eeuw voor het eerst met zijn theorie over de geboortevolgorde. Hij stelt daarbij dat je plaats binnen het gezin van grote invloed is op de ontwikkeling van je karakter. Familiotherapeut Mirjam Diatlowicki: "In de praktijk merk je inderdaad dat bepaalde eigenschappen typisch zijn voor het oudste, middelste, jongste of enige kind." De eerstgeborene wordt volgens Adler van de 'troon' gestoten zodra er een nieuwe baby bijkomt. Daardoor gaat de oudste extra zijn best doen en ontpopt zich tot een ambitieuze, ietwat bazige persoonlijkheid, die het goed doet op school. "De oudste voelt zich vaak sterk verbonden met de ouders en is autoriteitsgevoelig," zegt Diatlowicki. De middelste wordt ook wel het 'sandwichkind' genoemd. "Dat kind krijgt over het algemeen minder aandacht

van de ouders en gaat bevestiging zoeken buiten het gezin. Daarom zijn middelste kinderen meestal populair, sociaal en hulpvaardig." De 'baby' van het gezin werd door Adler geclassificeerd als een echte rebel. Omdat ouders van hen vaak de minste verwachtingen hebben, besluiten jongste kinderen vaak een totaal andere weg in te slaan. Maar ook het gebrek aan broers of zussen kan effect hebben op je karakter. "Enige kinderen kunnen ouwelijk en serieus zijn. Ze hebben altijd veel aandacht gekregen, maar dat kan er toe leiden dat ze zich minder goed ontplooiën."

CREA OF BOSSY

Jouw plek in het gezin beïnvloedt ook je beroepskeuze. Zo blijken de meeste astronauten, politici en Nobelprijswinnaars het oudste of het enige kind te zijn. En genieën als Charles Darwin waren weer de middelste thuis. De benjamins van de familie hebben vaak een creatief beroep. Veel schrijvers en acteurs zijn de jongsten. Diatlowicki: "Die durven meer en krijgen meer kans om hun creativiteit te ontplooiën."

Eerstgeborenen zitten ook in hun werk vaak in de leidersrol. "Ze vinden het heel normaal dat er naar hen geluisterd wordt." Ook de bemiddelaarsfunctie van het middelste kind speelt een rol: "Die hebben daardoor uitstekende sociale vaardigheden die ze kunnen gebruiken in hun beroep."

ALLES KAN ANDERS

Hoe ontstaat deze rollenverdeling eigenlijk? "Het hangt natuurlijk van de situatie af, maar ouders spelen een grote rol, vooral bij enige kinderen. Als er broers of zussen zijn, maak je al snel deel uit van een systeem." Welke plaats ouders in hun eigen gezin hadden, speelt ook mee. "Was moeder de oudste thuis, dan heeft ze ongetwijfeld leiderskarakter," aldus Diatlowicki. Maar wat als je niet tevreden bent met je rol in het leven? Kun je die nog veranderen? "Onderzoek eerst van welke aspecten je last hebt," adviseert de familiotherapeut. "Als je je als oudste bijvoorbeeld niet lekker voelt bij je leidersrol, ga dan na hoe dat komt. Is het omdat een leider soms eenzaam is? Als je weet waarom het je dwarszit, kun je dat veranderen." ●

BEN JIJ TYPISCH...

... DE OUDSTE

KENMERKEN: ambitieus, serieus, soms bazig, groot verantwoordelijkheidsgevoel, gehoorzaam aan autoriteit en traditioneel. Oudste kinderen leveren vaak betere leerprestaties dan hun jongere broers of zussen, maar lijden ook het meest onder kritiek.

... DE MIDDELSTE

KENMERKEN: sociaal, loyaal, geduldig, tolerant, teamplayer, hulpvaardig, kan goed onderhandelen en houdt niet van ruzie. Middelste kinderen zijn goed in het doorgronden van en reageren op andermans gedrag, of dat nu negatief of positief is.

... DE JONGSTE

KENMERKEN: rebels, sociaal, creatief, spontaan, avontuurlijk, optimistisch, neemt graag risico's. Jongste kinderen doen het vaak minder goed op school dan hun oudere siblings. Ze houden niet van gezag, kunnen goed delegeren en houden van een feestje.

... ENIG KIND

KENMERKEN: ijverig, fantasievol, perfectionistisch, ambitieus, netjes, gezagsgetrouw, graag op zichzelf, harde werker. Enige kinderen snappen niets van ruziemaken, maar hebben een gezond vertrouwen in hun eigen kunnen.